Apklausos „Korupcijos pasireiškimas Šiaulių lopšelyje-darželyje “Pasaka”” ataskaita

2025-12-23

Apklausoje dalyvavo 39 Šiaulių lopšelio-darželio „Pasaka“ darbuotojai iš 56.

Apklausos respondentams buvo užduotas klausimas: „Ar Jums yra žinoma, kas yra korupcija?“. **82% apklaustųjų mano**, jog tai yra socialinis reiškinys, kai piktnaudžiaujama viešąja galia siekiant privačios naudos; pareigūno ar politinio veikėjo papirkimas. **Tuo tarpu 17% apklaustųjų pritaria nuomonei**, jog tai yra asmenų skyrimas į tam tikras profesinių ar politinių institucijų pozicijas, kai kandidato atrankos svarbiausias kriterijus yra šeiminiai ir giminystės santykiai, o ne turima kvalifikacija. **Likęs 1% apklaustųjų mano**, kad korupcija - kai vienam asmeniui priklauso niekieno nekontroliuojama, absoliuti, neribota aukščiausioji valdžia.

Antrasis klausimas buvo: „Kaip manote, ar Jūsų darbovietėje, toleruojama korupcija?“. **95% respondentų atsakė**, jog tikrai ne, **2,5% mano**, jog taip, likę **2,5% į klausimą neatsakė**.

Trečiasis klausimas skambėjo taip: „Kokias Jūsų darbovietėje vykdomas antikorupcines priemones žinote?“. **29% žino**, jog įstaigoje patvirtinta dovanų politika, **19% žino**, jog įstaigoje rengiamas korupcijos prevencijos veiksmų planas, atliekama šio plano įgyvendinimo stebėsena, **16% mano**, jog įstaigoje patvirtintas antikorupcinio elgesio kodeksas ar taisyklės, **14% įsitikinę**, jog įstaigoje didinamas darbuotojų antikorupcinis sąmoningumas, **9% apklausos dalyvių tiki**, kad įstaigoje vykdoma teisės pažeidimų (įskaitant korupcinio pobūdžio) prevencija ir tyrimas, **dar 7% mano**, jog atliekama darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų derinimo praktikos kontrolės ir stebėsena, **likę 6% mano**, jog įstaigoje surenkama ir vertinama informacija apie asmenį.

Ketvirtasis anketos klausimas buvo – „Ar Jūsų įstaigoje yra paskirtas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo?“. **90% žino**, kad įstaigoje yra žmogus, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, **8% mano**, jog tokio žmogaus įstaigoje nėra, **2% į klausimą neatsakė**.

Penktasis anketos klausimas: „Ar Jūs praneštumėte apie Jums žinomą korupcijos atvejį (daromą, padarytą ar rengiamą padaryti pažeidimą) Jūsų darbovietėje?“. Didžioji daugumas apklaustųjų, t.y. **90% atsakė**, jog taip, tuo tarpu **10% nepraneštų niekam**.

Šeštasis apklausos klausimas skambėjo taip: „Ar yra buvę situacijų, kai Jums ar Jūsų kolegai buvo siūlomas kyšis?“. **92% atsakė**, jog nebuvo, **5% teigė**, jog taip buvo, **3% į klausimą neatsakė.**

Septintasis klausimas buvo: „Kam praneštumėte apie galimą korupcijos atvejį savo įstaigoje?“. **60% apklaustųjų** apie galimą korupcijos atvejį praneštų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam asmeniui, **18% -** įstaigos vadovui, **10% apklaustųjų kreiptųsi** į savo tiesioginį vadovą, **6%** pasitikėtų policija, **likę 6%** praneštų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai (STT).

Aštuntas klausimas – „Jei susidurtumėte su korupcijos apraiškomis ne savo darbovietėje, ar apie tai praneštumėte?“. **72% atsako**, jog viskas priklausytų nuo aplinkybių, tuo tarpu **28% teigia**, jog praneštų.

Devintas klausimas buvo: „Ar darbovietėje, Jūsų nuomone, egzistuoja nepotizmas, kronizmas, favoritizmas ar partinis protegavimas (pvz., įdarbinant, skiriant aukštesnius atlygius darbuotojams, susijusiems giminystės, politiniais ar artimos draugystės ryšiais, pagalba favoritams juos skiriant į aukštesnes pareigas, teikiant lengvatas ir privilegijas)?“. **59% dalyvavusių apklausoje teigia**, jog nežino, **33% tvirtina**, kad neegzistuoja, **likę 8% teigia**, jog taip yra.

Dešimtasis klausimas buvo: „Ar Jūs per pastaruosius 3 metus darbovietėje, patyrėte vadovų, kolegų ar suinteresuotų asmenų neteisėtą spaudimą ar poveikį?“. **95% apklaustųjų teigė**, jog ne, **5% atsakė**, jog taip.

Vienuoliktas klausimas skambėjo taip: „Ar Jūs per pastaruosius 3 metus dalyvavote antikorupciniuose mokymuose (pvz., apie korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimą, tinkamą interesų konfliktų valdymą, antikorupcinio, etiško elgesio normų laikymąsi, informavimą apie galimybę pranešti ir pan.)?“. **69% apklaustųjų teigė**, jog tokiuose mokymuose dalyvavo, **28% - nedalyvavo**, o **likę 3%** apie tokius mokymus nebuvo informuoti.

Dvyliktas klausimas buvo: „Kaip manote, ar įstaigoje, kurioje dirbate, veiklos procesai (dalyvavimas viešuosiuose pirkimuose, atrankos į pareigas ir pan.) yra organizuojami skaidriai?“. **49% tiki,** jog veiklos procesai organizuojami skaidriai, **49% - nežino**, **2% mano**, jog neskaidriai.

Tryliktas klausimas buvo: „Ar per pastaruosius 3 metus vykdydami pavestas darbo funkcijas esate gavę dovanų (pvz., suvenyrų, saldainių, kitų daiktų, paslaugų ir pan.)?“. **56% teigia**, jog ne, **41% pripažįsta**, jog taip, **3% į klausimą neatsakė**.

Paskutinis klausimas buvo: „Ar visi darbuotojai vienodai motyvuojami už gerai atliktus darbus, inovacijas ir kt. ?“. **51% atsakė**, jog nežino, **33% teigė**, jog nevienodai, jaučiamas šališkumas kai kurių darbuotojų atžvilgiu, **16% mano**, kad visi vienodai.

Anketos pabaigoje buvo pateiktas vienas komentaras: „Kadangi tiek atlyginimai, tiek premijos metų gale yra nevieši, sunku pakomentuoti ar įstaigoje yra favoritizmas. Tikiuosi, kad tiek atlyginimai, tiek premijos mokamos pagal darbuotojo gebėjimus ir papildomai atliktus darbus įstaigoje. Bet ar tai tikrai taip yra negaliu atsakyti“.

Rekomendacijos atlikus apklausą:

1. Darbuotojams pateikti informaciją apie įstaigoje veikiančią motyvavimo sistemą, nes net 33% apklaustųjų mano**,** jog darbuotojai motyvuojami nevienodai, jaučiamas šališkumas kai kurių darbuotojų atžvilgiu.
2. Atnaujinti informaciją apie įstaigoje paskirtą už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingą asmenį, nes 8% apklaustųjų nežino, kas yra šis asmuo įstaigoje.
3. Nuolat didinti žmonių sąmoningumą korupcijos pasireiškimo atžvilgiu.

Ataskaitą parengė Laura Bajoriūnė, už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo.